

DE FINANCIËLE SECTOR,
**een partner
voor de
toekomst**

Voorwoord

De economische, geopolitieke en technologische omgeving is de voorbije jaren in sneltempo veranderd. We leven in een periode van hoge inflatie, beperkte economische groei, toegenomen digitalisering, klimaattransitie, geopolitieke onzekerheid en een belangrijke hertekening van het energielandschap. Al deze uitdagingen moeten we samen aangaan om de toekomst veilig te stellen voor de volgende generaties. Dat vraagt veerkracht, weerbaarheid en aanpassingsvermogen van ons allen.

Meer dan ooit moeten de publieke en private sector samenwerken voor een duurzame toekomst. In dit memorandum doet Febelfin een aantal voorstellen voor een concrete en noodzakelijke samenwerking tussen de Belgische financiële sector en de verschillende overheidsniveaus in België.

We staan als financiële sector klaar om een partner te zijn en op een proactieve en transparante manier samen te werken aan de noodzakelijke hervormingen en beleidsmaatregelen die in de volgende legislatuur zullen moeten genomen worden. Febelfin schuift zes domeinen naar voren waarbij we de financiële sector als essentiële partner beschouwen van de overheid:

1. **Partners in de financiering van de Belgische economie**
2. **Partners in de transitie naar een duurzame samenleving**
3. **Partners in een betrouwbare, efficiënte en veilige economie**
4. **Partners in een innovatieve, data gedreven en digitale maatschappij**
5. **Partners in een inclusieve maatschappij**
6. **Partners in Europa**

Laten we samen bouwen aan de duurzame wereld van morgen.

Michael Anseeuw
Voorzitter Febelfin

Karel Baert
CEO Febelfin

Inhoud

1. Partner in de financiering van de Belgische economie	5
Actie 1: Zorg voor een stabiel en transparant fiscaal kader voor de financiële sector en voor financiële producten, dat de maatschappelijke doelstellingen ondersteunt	6
Actie 2: Maak een beleid mogelijk dat burgers en ondernemingen ondersteunt in hun toekomstplannen	8
2. Partner in een duurzame maatschappij	10
Actie 1: Ondersteun de ontwikkeling van producten en instrumenten die de klimaattransitie mee helpen realiseren	12
Actie 2: Help mee aan het beschikbaar maken van de benodigde data	14
Actie 3: Hou rekening met een aantal leidende principes die nodig zijn om de omslag naar een duurzame economie te laten slagen	16
3. Partner in een betrouwbare, efficiënte en veilige economie	17
Actie 1: Zorg voor een efficiënte en vlotte informatie-uitwisseling	18
Actie 2: Zorg voor een kader om de toepassing van AML-regels zo efficiënt mogelijk te maken	20
4. Partner in een innovatieve, data-gedreven en digitale maatschappij	23
Actie 1: Zet in op verdere digitalisering	24
Actie 2: Creëer het noodzakelijke kader voor een sterke data economie	26
Actie 3: Faciliteer de toegang tot het rijksregister, Kruispuntbank Ondernemingen & het UBO register	28
5. Partner in een inclusieve maatschappij	31
Actie 1: Promoot financiële & digitale geletterdheid	32
Actie 2: Stimuleer inclusie & diversiteit	33
6. Partner in Europa	34
Actie 1: Maak van België een financiële voorloper in Europa	35
Actie 2: Pleit voor een passend, proportioneel Europees kader voor de financiële sector	36
Besluit	38

1

PARTNER IN

**DE FINANCIERING VAN
DE BELGISCHE ECONOMIE**

Actie 1

Zorg voor een stabiel en transparant fiscaal kader voor de financiële sector en voor financiële producten, dat de maatschappelijke doelstellingen ondersteunt

▷ AANBEVELING 1:

Maak werk van een kostenkader dat de concurrentiepositie van de Belgische financiële instellingen niet aantast

De internationale en Europese competitiviteit van de Belgische financiële instellingen is van primordiaal belang voor een sterk verankerde banksector die de Belgische samenleving in alle omstandigheden blijft ondersteunen. Kosten moeten daarom onder controle gehouden worden en in lijn liggen met deze van de belangrijke financiële instellingen uit de bankenunie.

De fiscaliteit en de andere bankenlasten vormen belangrijke kostenelementen die buiten de controle van de financiële spelers zelf liggen. Om de internationale concurrentiepositie van de Belgische financiële instellingen te vrijwaren moeten de fiscale en parafiscale bedrijfslasten (zoals de Jaarlijkse Taks op de Kredietinstellingen en de DGS-bijdrage) op een gelijkaardig niveau als in het buitenland getrokken worden. Dit impliceert ook dat de funding van de Europese InvesteringsBank (EIB) niet meer onderworpen wordt aan de Jaarlijkse Taks op de Kredietinstellingen zodat bedrijven effectief kunnen genieten van de lage EIB-rente.

▷ AANBEVELING 2:

Vereenvoudig de financiële fiscaliteit

Fiscale regels brengen niet alleen een rechtstreekse kost mee voor de financiële instellingen. Doordat ze in IT-systemen geïmplementeerd moeten worden, leiden ze eveneens tot indirecte kosten die soms hoog kunnen oplopen. Een eenvoudige, transparante en stabiele regelgeving laat toe om deze indirecte kosten laag en onder controle te houden. Een eenvoudig en stabiel belastingskader komt bovendien de reputatie van België als een aantrekkelijk investeringsland ten goede.

De overheid moet dus streven naar een meer eenvoudige, transparante en stabiele financiële fiscaliteit. Digitalisering van fiscale procedures, attesteringen en aangiftes moet hierbij maximaal worden nagestreefd zonder dat er nodeloos overbodige data worden opgevraagd. Een tijdig overleg met de financiële sector is hierbij aangewezen.

▷ **AANBEVELING 3:**

Hou rekening met het belang van een modern verloningskader voor de aantrekkingskracht van ons land

Loonkosten spelen een belangrijke rol voor een gezonde verhouding tussen de kosten en de inkomsten bij financiële instellingen. Bovendien is het verloningskader ook een heel belangrijk element voor de aantrekkingskracht en de toekomst van de financiële sector in ons land. Om het financiële en IT-talent in het land te houden of naar België te brengen moet een attractief verloningspakket kunnen geboden worden dat beantwoordt aan de noden van de moderne werknemer. Een fiscaliteit die erop gericht is om arbeid in ons land aantrekkelijk te maken is nodig. Dit impliceert onder andere een redelijke taxatie van optieplannen voor variabele verloning net zoals de mogelijkheid om cafetariaplannen aan te bieden.

Actie 2

Voer een beleid dat burgers en ondernemingen ondersteunt in hun toekomstplannen

▷ **AANBEVELING 4:**

Werk een kader uit dat burgers toelaat te beleggen en te investeren voor hun pensioen

De pensioenproblematiek is heel acuut in ons land. Elke burger moet hierin ook zijn eigen verantwoordelijk opnemen en zelf voorzieningen nemen om zo financieel gezond als mogelijk van zijn pensioen te kunnen genieten. Het is dan ook belangrijk dat alle burgers de producten aangeboden krijgt die hen toelaten om hun spaargeld optimaal te beheren zodat zij hun welvaart veilig kunnen stellen na hun pensionering.

In dit opzicht kunnen een aantal aanpassingen aangebracht worden aan het bestaande kader en productengamma. Febelfin adviseert om het kader rond Beveks aan te passen, opdat fondsen ook in bepaalde mate zouden kunnen investeren in alternatieve niet-beursgenoteerde producten, zoals private placements. Daarnaast zou het fiscale beleid rond de 2de en de 3de pensioenpijler stabiel moeten zijn, en zou het sparen via deze weg gepromoot moeten worden. Dit zal lange termijn beleggingen extra stimuleren en spaarders en beleggers betere mogelijkheden geven om de risico's van hun portefeuille beter te spreiden.

▷ **AANBEVELING 5:**

Zorg ervoor dat de kredietmarkt zo efficiënt mogelijk kan blijven functioneren, en de maatschappelijke noden ondersteunt

Kredieten zijn cruciaal om onze economie te ondersteunen. Binnen ons regelgevende kader zijn er echter een aantal elementen die de groei van de kredietmarkt bemoeilijken en de ontwikkeling van onze economie hinderen. Het is belangrijk om deze hinderpalen weg te werken. Heel specifiek moet Artikel 91 in de wet op de consumentenkredieten (gebonden kredieten) aangepast worden. Wanneer dit niet gebeurt, kan bijvoorbeeld de markt voor renovatieleningen inkrimpen of zelfs stilvallen. Gezien de grote uitdagingen

in verband met de klimaattransitie is het cruciaal om de werking van de kredietmarkt te garanderen en verder te versterken.

Onze economie bestaat voor het overgrote deel uit kleine en middelgrote ondernemingen. Omwille van niet-proportionele administratieve verplichtingen is een deel van de beschikbare financieringsmiddelen voor hen echter niet toegankelijk. Mits een aantal ingrepen, zoals prospectusverplichtingen aanpassen aan de realiteit van kleinere bedrijven, kunnen deze KMO's wel toegang krijgen tot een groter aanbod aan financieringsmogelijkheden. Het is belangrijk voor onze KMO's en dus onze gehele economie om toegang te krijgen tot het volledige aanbod aan financieringstechnieken.

▷ AANBEVELING 6:

Pas een beleid toe van “zelfde diensten, zelfde risico's, zelfde regels en toezicht” ten aanzien van nieuwe spelers die financiële diensten verlenen

De financiële wereld is, ingegeven door toegenomen regulering, innovatie en digitalisering, sterk veranderd. Kredieten aan consumenten, maar ook aan bedrijven, worden niet langer alleen aangeboden door de traditionele, sterk gereguleerde financiële instellingen, maar eveneens door totaal nieuwe spelers. Met de recente opkomst van de cryptomunten en -platformen bieden totaal nieuwe spelers bovendien volledige nieuwe financiële producten aan voor consumenten.

Het beleidsprincipe “**zelfde diensten, zelfde risico's, zelfde regels en toezicht**” moet consequent toegepast worden om consumentenbescherming, de toepassing van antiwitwas-regels, cyberveiligheid en een gezonde concurrentie te vrijwaren. Dit is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de burgers dezelfde bescherming genieten, ongeacht de financiële dienstverlener waarop zij een beroep doen. Bovendien blijft zo ook het noodzakelijke vertrouwen in de financiële wereld bewaard. Dit gezegd, moet elke vorm van overregulering (gold-plating) worden vermeden om België niet te benadelen ten opzichte van de buurlanden.

2

PARTNER IN

**EEN DUURZAME
MAATSCHAPPIJ**

Actie 1

Ondersteun de ontwikkeling van producten en instrumenten die de klimaattransitie mee helpen realiseren

▷ AANBEVELING 1: Ondersteun het Towards Sustainability label voor duurzame financiële producten

Het Towards Sustainability label wil de financiering naar duurzame producten leiden en meer houvast bieden aan de consument en niet-professionele institutionele beleggers die willen investeren in duurzame financiële producten. Het draagt ook het besef in zich dat een duurzame omslag op grote schaal een evolutief verhaal is waarin je iedereen wil meenemen, en dat je dus stapsgewijs tewerk moet gaan.

De overheid kan meehelpen om de kwaliteitsnorm en het label voor duurzame financiële producten op de Europese markt te promoten of om dit als goed voorbeeld naar voor te schuiven. De overheid kan het label positioneren als “best practice” voor een eengemaakt EU-duurzaamheidslabel.

Zoals reeds gebeurt door sommige lokale overheden, kunnen ook regionale en federale overheden, overheidsinstanties en investeringsvehikels het label gebruiken als leidraad voor hun eigen beleggingen.

▷ AANBEVELING 2: Richt een kenniscentrum op over de circulaire economie

De circulaire economie is een van de bouwstenen die in de Europese Green deal opgenomen werd om de klimaatneutraliteit tegen 2050 te kunnen halen. Ondanks het feit dat er in de markt al circulaire projecten worden opgestart en er private initiatieven bestaan om circulariteit te promoten, is er nood aan een versnelde opschaling.

De overheid kan hier een actieve rol spelen doordat de trage ontwikkeling van de circulaire economie deels zijn oorsprong vindt in de complexiteit van circulaire processen. Kennis over de circulaire economie is daarom tot nu

toe eerder beperkt en versnipperd. De overheid kan ondersteuning bieden door een kenniscentrum op te richten dat informatie over de circulaire economie opbouwt, verzamelt en ter beschikking stelt. Dit kenniscentrum kan verder helpen om antwoorden te formuleren op de vele praktische vragen die bestaan en die bij gebrek aan antwoord de ontwikkeling van de circulaire economie afremmen.

▷ **AANBEVELING 3:**
Ondersteun initiatieven voor de vergroening van residentiële woningen en bedrijfsgebouwen

De energietransitie vereist grote investeringen door particulieren, bedrijven en de overheid. Energiebesparende renovaties aan het bestaande (en verouderde) Belgische woningpark zijn immers hoognodig om de klimaatdoelstellingen te halen. Echter, niet iedereen heeft alle middelen ter beschikking om deze energetische uitgaven te kunnen doen. De kredietmarkt zal dus een cruciale plaats innemen in het laten slagen van de klimaattransitie door specifieke en aangepaste kredietformules te ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld kredietformules voor mede-eigendommen zoals appartementen die het gemakkelijker maken om gezamenlijk duurzame investeringen te doen.

De overheid kan hierin een grote rol spelen door een open dialoog met de financiële sector te voeren. Binnen deze dialoog kunnen de overheid en de sector actief samenwerken aan de creatie van deze aangepaste financiële producten die meer renovaties in de hand werken, en kan de overheid meewerken aan de promotie ervan.

▷ **AANBEVELING 4:**
Creëer in partnerschap met de financiële sector de instrumenten om tot een “just transition” te komen

Bovendien moeten we er aandachtig voor zijn dat niet iedereen de middelen beschikbaar heeft om energetische renovaties uit te voeren, alsook niet de mogelijkheid om een lening hiervoor aan te gaan. Voor de banken kan dit moeilijkheden met zich meebrengen omdat zij omwille van regulatorische en prudentiële beperkingen deze leningen waarschijnlijk niet mogen of kunnen verstrekken. Het is dan ook nodig om vanuit de overheid de instrumenten te creëren die deze beperkingen kunnen doen overstijgen. Een aangepaste vorm van subsidiëringen en garanties vormen hiervoor de te onderzoeken pistes.

Actie 2

Help mee aan het beschikbaar maken van de benodigde data

▷ AANBEVELING 5:

Maak de EPC-databanken bruikbaar voor meerdere doeleinden

Data over de energie-efficiëntie van gebouwen van particulieren en bedrijven onder de vorm van EPC-scores en toegang tot deze data zijn noodzakelijk voor een goede werking van de kredietmarkten en de financiering van de economie en de klimaattransitie.

Deze informatie bestaat wel in databanken bij de regionale overheden maar is evenwel niet op constante wijze beschikbaar voor de banken. Rechtstreekse en geautomatiseerde toegang tot de gewestelijke bestanden moet mogelijk gemaakt worden voor kredietgevers. Kredietgevers moeten ook de mogelijkheid krijgen om EPC-informatie minstens gedurende de looptijd van het krediet (of de geldigheid van de waarborg) in de interne bestanden op te slaan en te gebruiken in het kader van het beheer van het dossier, maar tevens om te voldoen aan rapporteringsverplichtingen aan de toezichthouder.

Er moet bovendien gewerkt worden aan een uniforme definitie van het EPC-kader over de regio's heen, afgestemd met de EU-taxonomie.

▷ **AANBEVELING 6:**

Communiceer en creëer bewustwording bij het bedrijfsleven over belang van ESG rapportering en faciliteer de toegang tot de ESG-informatie

Toegespitste en relevante ESG-rapportering is een essentieel instrument voor bedrijven om hun duurzaamheidsprestaties te beheren en te monitoren. Transparantie over de duurzaamheidsstrategie zal daarenboven ook een basisverwachting worden van allerhande stakeholders. Bovendien zal ESG-informatie over de onderneming, naast de gebruikelijke financiële informatie, gaan doorwegen in de krediet- en beleggingsbeslissingen van financiële instellingen.

De overheid heeft hier een duidelijke rol te spelen. Enerzijds moet ze de verdere bewustwording bij het bedrijfsleven en de burgers creëren over de noodzaak en de praktische gevolgen van de klimaattransitie. Ze moet ook via een transparante en eenvoudige communicatie de ondernemingen op duidelijke wijze informeren over wat hun verplichtingen zijn, onder andere met betrekking tot rapportering. Langs de andere zijde moet de overheid ook handelend optreden. Er is nood aan de ontwikkeling van een nationale, publiek toegankelijke databank met gestandaardiseerde en uniforme duurzaamheidsinformatie (ESG) van Belgische ondernemingen. Op wetgevend vlak moet er een coherente integratie van de Europese regelgeving in de Belgische wetgeving komen zonder gold plating.

Actie 3

Hou rekening met een aantal leidende principes die nodig zijn om de omslag naar een duurzame economie te laten slagen

▷ AANBEVELING 7:

Wees gradueel, en zorg voor een voorspelbaar en uniform regelgevend kader

Hoe we de strategie voor de klimaattransitie uitrollen is bepalend voor het slagen ervan. Gradualiteit, risicomanagement én winstgevendheid zijn hierbij leidende principes. Banken kunnen een hefboom naar een duurzame samenleving en een “just transition” zijn, maar het is essentieel om de bijhorende risico’s te beheersen. Wanneer we de transitie op een té weinig graduele wijze uitvoeren, kan dit net risicoverhogend werken en zelfs nefast worden voor de verduurzaming van de economie.

Duurzame investeringen gebeuren met het oog op een lange termijn rendabiliteit. Febelfin pleit dus voor voorspelbaarheid, voorzienbaarheid en stabiliteit van het beleid en het regelgevende kader. Het retroactief terugkomen op gemaakte afspraken is nefast voor een duurzame transitie.

Aansluitend hierbij is het belangrijk om een voldoende uniformiteit in de besluitvorming te hebben. Tegenspraak of afwijkingen werken vertragend en zorgen voor rechtsonzekerheid. Dit is van belang op elk beleidsniveau, van Europa tot de gemeenten. Goldplating moet daarbij vermeden worden.

3

PARTNER IN

**EEN BETROUWBARE,
EFFICIËNTE EN VEILIGE
ECONOMIE**

Actie 1

Zorg voor een efficiënte en vlotte informatie-uitwisseling inzake online fraude

▷ AANBEVELING 1:

Ondersteun een incidentenwaarschuwingsregister om gegevensuitwisseling over betaal- en cyberfraude te vergemakkelijken

De financiële sector pleit voor een incidentenwaarschuwingsregister met een wettelijk kader voor de uitwisseling tussen financiële instellingen van bepaalde fraudegegevens zoals identiteitsgegevens van personen die betrokken zijn in een betalings- of kredietincident. De sector vraagt steun voor een wet om dit passend te omkaderen op het vlak van privacy.

▷ AANBEVELING 2:

Versterk de samenwerking tussen alle stakeholders

In kader van de fraudebestrijding stellen we vast dat nieuwe patronen in betalingsfraude opduiken. Deze vereisen nieuwe regels die de betalingsdianstaaubieders (waaronder banken) de mogelijkheid bieden om specifieke informatie mee te delen over fraudegevallen en pogingen daartoe (zgn. doorsluisrekeningen van geldezels). Om de betalingsdianstaaubieders beter in staat te stellen om fraude te bestrijden, dient de uitwisseling van informatie tussen openbare en privéactoren te verbeteren, en dienen alle relevante spelers, waaronder zeker ook de niet-bancaire betaalproviders, te worden verplicht hun medewerking te verlenen aan fraudeonderzoek en -preventie. Dit zou het vertrouwen en de veiligheid van de markt voor betalingsdiensten helpen vergroten.

Actie 2

Zorg voor een kader om de toepassing van AML-regels zo efficiënt mogelijk te maken

▷ AANBEVELING 3:

Faciliteer de uitwisseling van AML-informatie tussen onderworpen entiteiten aan de witwaswet

In het kader van de strijd tegen witwassen is een verdere uitbouw van de samenwerking tussen de overheid en de banken noodzakelijk. Vooral de versterking van de informatieuitwisseling is hierbij belangrijk. Het is dan ook belangrijk dat de antiwitwascel (CFI) de juiste wettelijke handvaten krijgt om meer informatie, waaronder feedback over de eigen meldingen en die van andere instellingen, te kunnen delen met alle entiteiten die onderworpen zijn aan de antiwitwaswet. Verruim ook de Europese en Belgische antiwitwaswetgeving opdat instellingen met een poortwachtersfunctie onderling informatie mogen uitwisselen, naast de gevallen waar de beide banken of verzekeraars eenzelfde klant hebben of eenzelfde transactie verwerken. Dit komt de maatschappij ten goede aangezien de witwascriminaliteit dan nog efficiënter wordt aangepakt.

▷ AANBEVELING 4:

Behoud de UBO-identificatiedrempel op 25%

In het kader van de huidige Europese onderhandelingen over de nieuwe antiwitwaswetgeving is er sprake van de invoering van een lagere identificatiedrempel. Nu moeten alleen de aandeelhouders met een participatie groter dan 25% door de banken geïdentificeerd worden als de uiteindelijke begunstigers. Een verlaging van dit aandeelhoudersparticipatiepercentage leidt tot meer administratieve lasten en maakt het voor bedrijven moeilijker om rekeningen te openen, aangezien de informatie over deze UBO's moeilijker te verkrijgen zal zijn. We pleiten er dus voor om het percentage van aandeelhoudersparticipatie te behouden op 25% zoals vandaag voorzien in de antiwitwaswet.

▷ **AANBEVELING 5:**
Vermijd derisking via aangepaste regels, nieuwe databronnen en aangepaste administratieve en strafrechtelijke sancties

Er bestaat een spanningsveld tussen enerzijds maximaal de strijd tegen criminaliteit voeren en anderzijds alle ondernemingen toegang geven tot betaalrekeningen. De overheid dient dit spanningsveld ook te erkennen en moet zijn regelgeving zo aanpassen dat beide principes met elkaar in overeenstemming kunnen blijven. Hiertoe dient de regelgeving telkens getoetst te worden aan en in lijn gebracht worden met de volgende 4 principes:

- Strafrechtelijke sancties zijn een ultieme remedie.
- Administratieve sancties hebben de voorkeur, wegens hun snelle uitkomst en meer efficiënte procedures.
- Het sanctiearsenaal moet de vergelijking doorstaan met onze buurlanden.
- De rechten van verdediging en de uitputting van de beroepsmogelijkheden moeten gerespecteerd worden voordat sancties onomkeerbare gevolgen met zich meebrengen.

▷ **AANBEVELING 6:**
Voorzie een verjaringstermijn voor witwasmisdrijven in het strafwetboek

In het huidige strafwetboek wordt het witwasmisdrijf begaan van zodra een persoon daden met betrekking tot het beheer van activa van criminele herkomst stelt, terwijl hij de herkomst ervan kende of moest kennen. Dit betekent dat het misdrijf aanhoudt zolang de witgewassen gelden niet in beslag genomen, teruggegeven of verbeurd verklaard worden. Het misdrijf wordt hierdoor in zekere zin onverjaarbaar. Dat is logisch in hoofde van de dader van het basismisdrijf.

Echter zou dit niet mogen gelden voor iedere rechtsopvolger van hem of iedere derde die te goeder trouw betrokken is. Na enige tijd kan het voor erfgenamen of voor een bank een zeer lastige opgave blijken om de herkomst te achterhalen van de gelden die na een lange tijd in hun bezit of onder hun beheer gekomen zijn. Wanneer zij daartoe niet overgaan, stellen zij zich bloot aan vervolging wegens witwassen in geval van ernstige twijfel aan de legale herkomst van die gelden. Zij beschikken evenwel niet over dezelfde middelen als de politieke of justitiële autoriteiten om onderzoek te doen naar die herkomst. Daarom pleiten we voor de invoering van een verjaringstermijn van tien jaar voor erfgenamen en derden die te goeder trouw betrokken zijn bij het witwasmisdrijf.

▷ **AANBEVELING 7:**
Pas verzachtende omstandigheden toe in geval van een inbreuk op AML-regels door hoge AML-risicoklanten

Als kredietinstellingen een zakenrelatie opstarten met klanten uit bepaalde hoge risicosectoren, bv. in kader van de nieuwe wet die hen verplicht basisbankdiensten te leveren aan dergelijke ondernemingen, dan mag de verantwoordelijkheid niet uitsluitend op hen komen te liggen indien uiteindelijk blijkt dat die zakenrelatie een witwasmisdrijf heeft gepleegd via de bank.

Er zou zowel op niveau van strafrechtelijke en administratieve sancties rekening moeten gehouden worden met de verhoging van deze antiwitwasrisico's die verbonden zijn aan deze zakenrelaties. Dit kan door de verzachtende omstandigheden toe te passen die de wetgeving vandaag reeds voorziet voor administratieve sancties maar ook door het zware strafrechtelijke kader aan te passen met dat doeleinde.

▷ **AANBEVELING 8:**

Faciliteer de uitbouw van een databank met de namen van “Politiek Prominente Personen” (zgn. PEP-databank) en breidt de PEP-definitie niet uit

Banken zijn conform de antiwitwaswetgeving verplicht om de identiteit van klanten met een bepaalde politieke functie of mandaat als “politiek prominente personen” te verifiëren en een verhoogde waakzaamheid toe te passen (d.w.z. meer frequente antiwitwascontroles voorzien in hun procedures). Er bestaat evenwel geen duidelijk verificatiemiddel om deze hoedanigheid na te gaan waardoor heel veel relaties met PEP's geblokkeerd raken.

De overheid zou daarom een databank moeten ontwikkelen met personen die als PEP kwalificeren en deze verbinden met de overheidsdatabank “Regimand”. Geef banken vervolgens toegang tot deze databank, zodat er voor hen een duidelijk verificatiemiddel bestaat. Breidt de huidige en ruime PEP-definitie evenwel niet uit.

4

PARTNER IN

**EEN INNOVATIEVE,
DATA-GEDREVEN EN
DIGITALE MAATSCHAPPIJ**

Actie 1

Zet in op verdere digitalisering

▷ AANBEVELING 1:

Neem als overheid een voorbeeldrol op en zorg ervoor dat wetgeving 'futureproof' is

De overheid moet in het kader van e-government een voorbeeldrol opnemen. Dit dient zowel via concrete eigen ontwikkelingen als via een aangepaste regelgeving te gebeuren. De overheid moet inzetten op de integratie van mobiele identificatieoplossingen, betaaloplossingen en digitale infrastructuur in de eigen dienstverlening aan burgers en ondernemingen. Daarbij hoeft de overheid deze oplossingen niet steeds zelf uit te werken maar moet zij maximaal beroep doen op betrouwbare private spelers, zoals ook gebeurd is bij de ontwikkeling van ltsme.

Daarnaast heeft de overheid een rol om de digitalisering te steunen en te promoten door het spanningsveld tussen digitalisering en bestaande regels te helpen verminderen. Zij kan dit doen door een ondersteunende rol te spelen bij nieuwe digitale ontwikkelingen en ervoor te zorgen dat nieuwe wetgeving future-proof is. Door gebruik te maken van bijvoorbeeld regulatory sandboxes kan dit op systematische wijze gebeuren.

▷ AANBEVELING 2:

Ondersteun de verdere digitalisering van het betaalverkeer

Het digitale betalen raakt in België steeds meer ingeburgerd. Dit heeft een positieve invloed op de reductie van de maatschappelijke kosten die verbonden zijn met cash geld, zoals de kostprijs van de informele economie en de kosten voor de beveiliging en controle. Digitale betaaloplossingen dienen dus verder gepromoot te worden in een innovatieve en welvarende economie. Het is evenwel niet de bedoeling om cash volledig te willen vervangen. In het kader van digitale en financiële inclusie blijft een voldoende toegang tot cash nog altijd een belangrijke doelstelling van de financiële sector.

▷ AANBEVELING 3:

Analyseer de digitale euro kritisch en ga maar over tot introductie als er een concrete meerwaarde is voor de consument

Ontwikkelingen in de cryptowereld en de groeiende populariteit van stablecoins veranderen het financiële landschap snel. Dit brengt kansen, maar ook risico's met zich mee. Private stablecoins kunnen bijvoorbeeld de soevereiniteit van het monetaire beleid ondermijnen. Het antwoord van de ECB hierop is de creatie van een eigen digitale munt. De invoering van de digitale euro is echter een project met grote en belangrijke technologische, financiële en economische vragen.

Het is belangrijk dat de invoering van de digitale euro gebaseerd is op een kosten-batenanalyse waarin rekening wordt gehouden met de financiële stabiliteit van het bankwezen, de impact op het huidige betalingslandschap, de behoeften van Europese consumenten en bedrijven en de toegevoegde waarde die een digitale euro zou opleveren. Als de toegevoegde waarde van de digitale euro niet duidelijk kan worden aangetoond, mag deze niet worden ingevoerd.

Bovendien wordt aanbevolen om de bovengenoemde analyse niet te beperken tot retail toepassingen, maar ook de nodige aandacht te besteden aan wholesale use cases, vooral gezien de belangrijke infrastructurele rol die bepaalde Belgische financiële instellingen spelen.

Actie 2

Creëer het noodzakelijke kader voor een sterke data economie

Binnen de technologische ontwikkelingen zijn data centraal geworden. Data gedreven innovaties vormen immers tal van opportuniteiten voor de hele maatschappij. Om deze te kunnen realiseren is een betere toegang en een toegestaan hergebruik van gegevens van groot belang.

▷ AANBEVELING 4:

Baseer de Belgische datastrategie op de Europese teksten en zorg daarbij altijd voor een eerlijk en gelijkspelveld met betrekking tot betaald data

Binnen de technologische ontwikkelingen zijn data centraal geworden. Data gedreven innovaties vormen immers tal van opportuniteiten voor de hele maatschappij. Om deze te kunnen realiseren is een betere toegang en een toegestaan hergebruik van gegevens van groot belang. Daarom stelt Febelfin voor om gebruik te maken van alle Europese teksten om de toegang tot en het hergebruik van data van de publieke sector zoveel mogelijk te benutten in het voordeel van de maatschappij. Bij de implementatie van de Data Governance Act moet er de nodige aandachtig zijn voor een duidelijke data governance en een gemakkelijke toegang tot data voor bedrijven en particulieren (zowel federaal als regionaal). Garandeer ook een hoge datakwaliteit en interoperabiliteit.

Betrek bovendien tijdig alle stakeholders om alle operationele maar ook juridische onzekerheden uit te klaren en zorg voor een evenwicht tussen consumentenbescherming en innovatie. Het ene sluit immers het andere niet uit. Bewaak bij het delen van data ook de gelijkheid van het speelveld zodat alle actoren op gelijke voet worden behandeld.

▷ **AANBEVELING 5:**
**Pas het “only once” principe consequent toe en
faciliteer de ontsluiting van informatie van klanten
(particulieren, ondernemingen)**

Teneinde de administratieve vereenvoudiging te bevorderen zou het “only once” principe consequent als toetssteen gebruikt moeten worden, hetzij bij het aanleveren van data en rapporteringen door financiële instellingen, hetzij bij het gebruik maken van (KYC) informatie beschikbaar in publieke databanken. Zo wordt vermeden dat burgers en ondernemingen steeds opnieuw dezelfde (identificatie)gegevens dienen mee te delen in het geval deze gegevens reeds aan een andere administratie werden overgemaakt.

In België is er reeds een wet die dit principe vooropstelt en de sector meent dat dit principe verder consequent kan toegepast en uitgerold worden.

Actie 3

Faciliteer de toegang tot het rijksregister, Kruispuntbank Ondernemingen & het UBO register

▷ AANBEVELING 6:

De overheid moet actief meewerken aan de uitbouw van initiatieven die bedoeld zijn om ondernemingsinformatie gemakkelijker te ontsluiten en te beheren

In het kader van hun poortwachtersfunctie maar ook om een goed kredietrisicobeleid te kunnen voeren hebben financiële instellingen geactualiseerde informatie nodig over hun klanten. Met betrekking tot bedrijven heeft de overheid de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO) opgericht. Deze databank zou een centrale rol moeten kunnen spelen bij het opzoeken van bedrijfsgegevens.

Deze databank dient tot een performante en authentieke bron van informatie over ondernemingen uitgebouwd te worden. Informatie over de lasthebbers en mandaathouders van ondernemingen behoren ook in het KBO opgenomen te worden.

Koppel hier bovendien de uitbouw van een performant en gebruiksvriendelijk register van de uiteindelijk begunstigde personen in het kader van de omzetting van de vierde antiwitwasrichtlijn aan. Digitaliseer verder de publicatie van ondernemingsinformatie en zorg ervoor dat de bronnen van ondernemingsinformatie (KBO, *Ultimate Beneficial Owner-register* of UBO-register, het register van statuten voor vennootschappen) elektronisch toegankelijk zijn en dat gegevens eenvoudig kunnen worden overgedragen ("open data").

Integreer relevante informatie uit die bronnen van de KBO en laat toe dat die informatie gebruikt wordt om apps te ontwikkelen waarmee ondernemingen zich online kunnen identificeren en hun volmachthouders kunnen beheren.

Zorg ervoor dat deze projecten schaalbaar worden door deze oplossingen als overheid actief te integreren in e-government en digitale interacties met burgers en ondernemingen.

Maak hierbij actief gebruik van de hefboom die “Itsme” biedt. Dit laat het veilig en efficiënt delen van data mogelijk wat de dienstverlening aan burgers en bedrijven ten goede komt.

▷ **AANBEVELING 7:**
Faciliteer toegang tot het Rijksregister voor banken en digital identity providers

In onze digitale wereld van vandaag is toegang tot correcte en verifieerbare identificatiegegevens absoluut noodzakelijk geworden. Om een persoon correct te kunnen identificeren, moeten niet alleen initieel nauwkeurige identiteitsgegevens worden verzameld, maar moeten deze ook regelmatig worden geactualiseerd. In 2018 heeft de Belgische regelgever deze behoefte erkend door specifieke private instellingen (zoals banken en dergelijke) toegang te geven tot updates van bepaalde gegevens in het nationale register. Dit initiatief genomen in 2018 zou verder moeten gezet worden.

Via een wijziging van de Rijksregisterwet moet het mogelijk zijn om onder welbepaalde voorwaarden en op een door de burger gecontroleerde manier ervoor te zorgen dat de gegevens waarover erkende dienstverleners van elektronische identificatiemiddelen beschikken altijd up-to-date zijn. Om ervoor te zorgen dat deze update beheersbaar en veilig kan gebeuren, moet de gegevensdeling beperkt worden tot dienstverleners van elektronische identificatiemiddelen erkend door de Belgische autoriteiten in overeenstemming met de eIDAS wet. De updates vanuit het Rijksregister zouden aan strikte voorwaarden onderworpen blijven die telkens door de overheid zelf gecontroleerd en afgedwongen kunnen worden. Bovendien zou de burger de volledige controle over de gegevensdeling behouden.

▷ **AANBEVELING 8:**
Versoepel de regels voor het gebruik van het rijksregisternummer om efficiënt hergebruik van het rijksregisternummer voor welbepaalde, specifieke, niet-commerciële doeleinden mogelijk te maken

Naast de toegang tot het rijksregister zouden bedrijven een rijksregisternummer zonder beperking moeten kunnen hergebruiken om personen te identificeren in alle contacten met overheidsinstanties. Vandaag is er nog altijd een afzonderlijke wettelijke machtiging nodig telkens wanneer het rijksregisternummer wordt gebruikt. Dit is een last voor consumenten. De mogelijkheid tot een machtiging binnen strikte voorwaarden zou deze inefficiëntie oplossen. Maak het efficiënt hergebruik van het rijksregister dus mogelijk om personen te identificeren in alle contacten met de overheidsinstanties.

▷ **AANBEVELING 9:**
Zorg dat banken zich uitsluitend kunnen baseren op het UBO-register (cfr. EU AML-package)

Banken zouden de mogelijkheid moeten hebben zich uitsluitend te baseren op informatie uit het UBO-register. Dit komt tegemoet aan klachten van ondernemers en aandeelhouders die nu tweemaal hun UBO-informatie moeten opladen, nl. een digitale registratie in het UBO-register en vervolgens ook het overmaken van die informatie aan de banken indien ze er klant worden. Dit leidt tot administratieve overlast en is niet efficiënt. Pas de antiwitwaswetgeving op Europees en Belgisch niveau aan om banken toe te laten zich uitsluitend te baseren op de informatie die de onderneming heeft opgeladen in het register.

▷ **AANBEVELING 10:**
**Maak digitale overdraagbare bezittitels mogelijk
in het Belgisch recht**

Internationale handel is zeer belangrijk voor onze Belgische open economie. Het is dan ook van belang dat de Belgische spelers de wereldwijde trend naar de digitalisering van internationale handelstransactie kunnen volgen. Overdraagbare bezittitels zijn cruciaal bij internationale handelstransactie. De Belgische wetgeving hecht evenwel enkel juridische waarde aan de papieren versie van deze overdraagbare bezittitels. Hierdoor kan de afhandeling van handelstransacties moeilijk gedigitaliseerd worden op een juridisch veilige manier. Een aanpassing van het Belgisch juridisch kader is dan ook noodzakelijk om de digitalisering van internationale handelstransacties mogelijk te maken.

5

PARTNER IN

**EEN INCLUSIEVE
MAATSCHAPPIJ**

Actie 1

Promoot financiële & digitale geletterdheid

▷ AANBEVELING 1:

Promoot financiële geletterdheid sterker

Financiële basiskennis is essentieel en het is belangrijk dat onze jongeren de juiste handvaten krijgen om hun financiële geletterdheid te verhogen. Financiële educatie een prioriteit maken is een gedeelde verantwoordelijkheid, waarin naast de financiële sector, ook de overheid, het onderwijs en alle andere betrokken stakeholders een belangrijke rol dienen te spelen. Voorzie daarom ruimte voor financiële geletterdheid in het opleidingstraject. Creëer ook platformen met verschillende stakeholders om zo de vinger aan de pols te kunnen houden en nieuwe producten of fenomenen, zoals de cryptowereld, in de vormingen te kunnen integreren.

▷ AANBEVELING 2:

Investeer in digitale inclusie

De hele samenleving wordt steeds digitaler, en het is belangrijk voldoende aandacht te hebben voor zij die vandaag nog niet mee zijn. De promotie van meer digitale inclusie is essentieel. Toegang tot het internet en de bijhorende digitale vaardigheden zijn cruciaal om te functioneren in een moderne maatschappij.

Het aanleren van die vaardigheden is een verantwoordelijkheid van iedereen: van het onderwijs tot het middenveld, van de overheid tot de banksector. Maak van digitale inclusie dan ook een prioriteit op regionaal en gemeentelijk vlak en zet samen met Febelfin en andere stakeholders zoals bijvoorbeeld VVSG, UWCV of OKRA een platform op om informatie uit te wisselen over digitale inclusie en bijhorende projecten om dit te stimuleren.

Digitale inclusie gaat ook hand in hand met online veiligheid. Investeer als overheid voldoende in de sensibilisering voor de gevaren van online fraude.

Actie 2

Stimuleer inclusie & diversiteit

▷ AANBEVELING 3:

Gebruik het voorbeeld van Wo.men in Finance en Febelfin om inclusie en diversiteit te promoten en stimuleren

Inclusie en diversiteit zijn maatschappelijke uitdagingen die tijd vragen om gerealiseerd te worden. Binnen de financiële sector bestaat heel wat kennis over dit onderwerp. De overheid zou zich moeten inspireren op deze ervaring en deze opgebouwde kennis. Promoot het Wo.men in Finance initiatief bij de eigen administratie en gebruik hun ervaring. Gebruik en promoot ook de toolbox voor inclusie en diversiteit met 25 tools die Febelfin ontwikkelde in de eigen organisatie.

6

PARTNER IN
EUROPA

Actie 1

Maak van België een financiële voorloper in Europa

▷ AANBEVELING 1:

Zorg voor een sterkere, proactieve positie van België op Europees niveau

De regelgeving voor de financiële sector wordt quasi volledig op het Europese niveau aangestuurd. Deze regels raken in de eerste plaats de financiële sector maar ook de Belgische burgers en bedrijven ondervinden de impact van de Europese richtlijnen en verordeningen. Het is daarom belangrijk om zo vroeg als mogelijk in het Europese besluitvormingsproces een Belgisch standpunt te ontwikkelen. Deze standpunten moeten waar mogelijk in overleg met de stakeholders tot stand komen. De Belgische sector is immers op sommige gebieden een voorloper in Europa en we moeten ervoor zorgen dat de nationale “best practices” gepromoot en niet afgestraft worden. Een tijdige en proactieve standpuntbepaling kan er ook voor zorgen dat goldplating en juridische inconsistenties tussen bestaande wetgeving en nieuwe horizontale regels vermeden worden.

▷ AANBEVELING 2:

Bouw Brussel uit als financieel centrum

Er bestaat geen twijfel dat Brussel over excellente troeven beschikt om als financieel centrum van Europa uit te groeien. Maar de Brexit-ervaring toonde evenwel aan dat België veel minder dan zijn buurlanden erin slaagt om die troeven uit te spelen. Er is nood aan een unieke strategie gecombineerd met een actieve promotie van België als financieel centrum. Dit laat het potentieel dat inherent aanwezig is in onze economie ontplooiën.

Actie 2

Pleit voor een passend, proportioneel Europees kader voor de financiële sector

▷ **AANBEVELING 3:**

Hou het internationaal speelveld gelijk op vlak van prudentiële vereisten, zowel met niet-Eurozone lidstaten, als met betrekking tot niet-Europese economieën

Het naleven van regelgeving en rapporteringsverplichtingen brengen hoge kosten met zich mee. Om Belgische financiële instellingen toe te laten hun rol in de financiering van de economie op een gezonde manier ten volle te spelen, is het meer dan ooit van belang om een gelijk en proportioneel speelveld te garanderen op het vlak van prudentiële vereisten, met betrekking tot andere Europese lidstaten (bankenunie vs. niet-bankenunie, brexit). Er moet dus voldoende aandacht zijn voor proportionaliteit in het toezicht, zodat de regels en de kosten die de naleving met zich meebrengen voldoende aangepast zijn aan de realiteit het diverse Belgische financiële landschap.

▷ **AANBEVELING 4:**

Hanteer het principe van “risico’s verminderen alvorens ze te delen” als richtsnoer voor de afwerking van de bankenunie

Het is nodig verder te bouwen aan de bankenunie en deze te finaliseren door de nodige voorwaarden daartoe te vervullen. Maar we kennen in België ook een gezonde en stabiele financiële sector. Het is dus belangrijk om spaarders niet bloot te stellen aan risico’s die buiten de controle van Belgische banken en beleidsmakers liggen wanneer de economische voorwaarden dit niet rechtvaardigen. Transfers van fondsen of bevoegdheden, zoals in het kader van het Europees depositogarantiestelsel (EDIS), kunnen maar wanneer de risico’s in de andere lidstaten in voldoende mate zijn afgebouwd.

▷ **AANBEVELING 5:**
Neem het “define once, report once” principe als uitgangspunt en toetssteen

De huidige vereisten met betrekking tot rapportering voor financiële instellingen zijn omslachtig, niet proportioneel en alsmat complexer. De ECB streeft ernaar haar statistische rapporteringen te integreren in één kader. De bedoeling is om, voor zover mogelijk, de bestaande vereisten voor het verzamelen van statistische informatie van financiële instellingen te standaardiseren, harmoniseren en integreren. Tegelijkertijd voert de EBA een evaluatie uit van de opties om de regelgevingsrapportering te herontwerpen en te integreren, met specifieke aandacht voor governance en datamodellen. Deze initiatieven voor zo een geïntegreerd, gestandaardiseerd en proportioneel rapporteringskader verdienen het ondersteund te worden. Dit verbetert de datakwaliteit, vermindert de rapporteringslast en is een toepassing van het na te streven principe “define once, report once”.

Besluit

De financiële sector speelt niet enkel een belangrijke economische rol, ook maatschappelijk zijn financiële instellingen onmogelijk weg te denken. Febelfin wil zich er dan ook toe verbinden om als constructieve en proactieve partner mee te bouwen aan de maatschappij van morgen.

Met de aanbevelingen in dit document willen we concrete input geven aan beleidsmakers maar reiken we tegelijkertijd ook de hand uit om samen efficiënte en passende oplossingen te vinden voor toekomstige uitdagingen.

Enkel in een passend wetgevend kader kan de financiële sector zijn maatschappelijke meerwaarde volledig uitspelen. Daarom hebben we een aantal concrete pistes en suggesties naar voor geschoven waarvan wij als sector overtuigd zijn dat ze het brede regelgevende kader kunnen verbeteren, waardoor de sector nog beter in staat zou zijn om de economie te financieren en duurzame en inclusieve groei te ondersteunen. Het zou bovendien de financiële instellingen extra handvaten aanreiken om mee te bouwen aan een betrouwbare, efficiënte en veilige economie, met oog voor verdere innovatie en digitalisering.

Febelfin hoopt hierover in dialoog te kunnen gaan met beleidsmakers. Om te komen tot echte vooruitgang en groei is een gezonde samenwerking nodig.

Belgische Federatie van de financiële sector

www.febelfin.be